

GREEN VET CHOICES

Έκθεση Διακρατικής Έρευνας ΣΥΝΟΨΗ

Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και προώθηση της καινοτομίας με την αύξηση του ενδιαφέροντος για οικολογικά επαγγέλματα ΕΕΚ μέσω της ενδυνάμωσης της ψηφιακής αφήγησης

Αριθμός έργου: 2021-1-IT01-KA220-VET-000032968

Co-funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.. [Αριθμός έργου: 2021-1-IT01-KA220-VET-000032968]

Εταίροι

1 - CO&SO (Ιταλία) - συντονιστής έργου

2 - AUXILIUM (Αυστρία)

2

3 - The Rural Hub CLG (Ιρλανδία)

4 - CARDET (Κύπρος)

5 - REATTIVA - EUROPA REGIONE ATTIVA
(Ιταλία)

P6 - ISIS LEONARDO DA VINCI (Ιταλία)

7 - TRAINING FOR FUTURE (Πορτογαλία)

8 - GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE CENTER
ZA POSLOVNO USPOSABLJANJE (Σλοβενία)

Πίνακας περιεχομένων

Εταίροι	2
Πίνακας περιεχομένων	3
Εισαγωγή	4
Στόχοι και μεθοδολογία	6
Ευρήματα.....	7
Παρόμοιες τάσεις και κοινές στρατηγικές στις χώρες εταίρους.....	7
Παρόμοιες τάσεις και κοινές στρατηγικές στις χώρες εταίρους σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα πεδίου	17
Συμπεράσματα	33

Εισαγωγή

Το “GREEN VET CHOICES - Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και προώθηση της καινοτομίας με την αύξηση του ενδιαφέροντος για τα οικολογικά επαγγέλματα ΕΕΚ μέσω της ενδυνάμωσης της ψηφιακής αφήγησης” είναι ένα έργο ΚΑ2, Σύμπραξη Συνεργασίας Erasmus+ στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Η κλιματική αλλαγή αφορά τους πάντες και αποτελεί μια πραγματική απειλή για την παγκόσμια κοινωνία, αφού επηρεάζει εκατομμύρια ανθρώπους και προκαλεί φυσικές καταστροφές σε όλο τον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παίρνει θέση κατά της κλιματικής αλλαγής για ένα πιο πράσινο μέλλον, δρομολογώντας διάφορες πρωτοβουλίες, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Το έργο Green VET Choices συμμετέχει στον αγώνα για έναν πιο υγιή πλανήτη, αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας μια καινοτόμο μεθοδολογία μάθησης για την αύξηση των πράσινων δεξιοτήτων και του ενδιαφέροντος για την πράσινη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Στο έργο συμμετέχουν 8 οργανισμοί-εταίροι από 6 χώρες της ΕΕ (Αυστρία, Κύπρος, Ιρλανδία, Ιταλία, Πορτογαλία, Σλοβενία) με στόχο:

- ❖ Αύξηση της περιβαλλοντικής συνείδησης
- ❖ Προώθηση του ενδιαφέροντος για πράσινες επαγγελματικές σταδιοδρομίες ΕΕΚ: υπάρχουν πολλά καινοτόμα οικολογικά επαγγέλματα και προσφορές ΕΕΚ που σχετίζονται με περιβαλλοντικά θέματα, αλλά η ευαισθητοποίηση των σημερινών και δυνητικών εκπαιδευομένων ΕΕΚ σχετικά με αυτές τις πιθανές και ελκυστικές επαγγελματικές σταδιοδρομίες πρέπει να αυξηθεί, ώστε να ικανοποιηθεί η ζήτηση της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας για αυτούς τους συγκεκριμένους επαγγελματίες.
- ❖ Αύξηση των ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για τα επαγγέλματα αυτά, όπως οι πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες
- ❖ Αύξηση της διάθεσης για φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο ζωής.

Το έργο διαρκεί 28 μήνες, από τον Φεβρουάριο του 2022 έως τον Μάιο του 2024, και αναπτύσσει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

1 - Έκθεση Διακρατικής Έρευνας, δηλαδή μια διακρατική έκθεση που συζητά τα εθνικά περιβαλλοντικά ζητήματα, τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη συμβολή σε ένα μέλλον με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα και την ευαισθητοποίηση για τα επαγγέλματα ΕΕΚ και τις πράσινες βιομηχανίες.

2 -Εικονική Πύλη, δηλαδή μια πύλη που επιτρέπει την ψηφιακή μάθηση σε περιβαλλοντικά θέματα και εμπνέει τους σημερινούς και μελλοντικούς εκπαιδευόμενους ΕΕΚ να ακολουθήσουν πράσινες επιλογές ΕΕΚ. Εκπαιδεύει κοινωνικές, πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες σχετικές με τη συμβολή σε ένα μέλλον χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

3 - Ψηφιακό Μοντέλο, δηλαδή ένα επαγγελματικό περιοδικό (διαθέσιμο ως ηλεκτρονικό βιβλίο και ανθολογία βίντεο) που παρουσιάζει την καινοτόμο μεθοδολογική προσέγγιση του έργου σε συνδυασμό με επιτυχημένες διδακτικές έννοιες (π.χ. καθηλωτική αφήγηση, μάθηση με βάση την πρόκληση) σε ένα μη τυπικό εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Η παρούσα ηλεκτρονική δημοσίευση είναι η σύνοψη του πρώτου αποτελέσματος του έργου, της έκθεσης της διακρατικής έρευνας. Είναι επίσης διαθέσιμη μέσω ενός σύντομου βίντεο κλιπ στα Αγγλικά, Ελληνικά, Ιταλικά, Πορτογαλικά, Σλοβένικα και Γερμανικά. Όλα τα αποτελέσματα του έργου είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα www.greenvetchoices.eu.

Εδώ, συνοψίζουμε τα κύρια ευρήματα της διακρατικής έρευνας και ειδικότερα παρέχουμε πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την εκτέλεσή της, καθώς και την ανάλυση παρόμοιων τάσεων και στρατηγικών στις χώρες εταίρους.

Τα ευρήματα της παρούσας έκθεσης αποτελούν το σημείο εκκίνησης για την κοινοπραξία του έργου, προκειμένου να αναπτύξει τα επόμενα αποτελέσματα, και ειδικότερα να κατανοήσει τις απαραίτητες κοινωνικές, πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες που είναι χρήσιμες για τους σπουδαστές της ΕΕΚ, ώστε να αναλάβουν πράσινες επαγγελματικές σταδιοδρομίες στην ΕΕΚ.

Στόχοι και μεθοδολογία

Οι κύριοι στόχοι της έκθεσης της διακρατικής έρευνας Green VET Choices είναι:

- ❖ Διερεύνηση καινοτόμων πράσινων θέσεων εργασίας και πράσινων επαγγελματικών σταδιοδρομιών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις χώρες εταίρους.
- ❖ Διερεύνηση των περιβαλλοντικών προκλήσεων που αφορούν τις χώρες εταίρους
- ❖ Παροχή στοιχείων σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και τις περιφερειακές ευκαιρίες για την ενασχόληση με τις προσφορές ΕΕΚ στις πράσινες βιομηχανίες και τις δυνατότητες περιβαλλοντικής συμμετοχής στις χώρες εταίρους.
- ❖ Να συζητηθούν οι εμπειρίες και οι απόψεις των εκπαιδευομένων και των επαγγελματιών της ΕΕΚ σχετικά με τις περιβαλλοντικές, πράσινες, κοινωνικές και ψηφιακές δεξιότητες που θεωρούν απαραίτητες για τη συμβολή σε ένα μέλλον ουδέτερου άνθρακα, καθώς και η ευαισθητοποίησή τους για τα επαγγέλματα ΕΕΚ σε πράσινες βιομηχανίες.

6

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη της έκθεσης της διακρατικής έρευνας αποτελείται από έρευνα γραφείου και έρευνα πεδίου (μέσω συζήτησης σε ομάδες εστίασης) που πραγματοποιήθηκε σε κάθε χώρα εταίρο.

Το Consorzio CO&SO, ο επικεφαλής εταίρος για το αποτέλεσμα αυτό, παρείχε στους άλλους εταίρους ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές που έπρεπε να ακολουθήσουν, προκειμένου να πραγματοποιήσουν τόσο την έρευνα γραφείου όσο και την έρευνα πεδίου και ένα πρότυπο για τη σύνταξη της εθνικής έκθεσης έρευνας.

Ως εκ τούτου, χάρη στην έρευνα γραφείου και την έρευνα πεδίου, κάθε εταίρος μπόρεσε να συλλέξει τα δεδομένα και τις πληροφορίες που χρειαζόταν, για να συντάξει τη δική του εθνική έκθεση, η οποία στη συνέχεια συμπεριλήφθηκε στη διακρατική.

Ευρήματα

Παρόμοιες τάσεις και κοινές στρατηγικές στις χώρες εταίρους

Η παρούσα ενότητα εστιάζει στη σύγκριση και ανάλυση της κατάστασης στις χώρες εταίρους του έργου, όπως επισημαίνεται στις εκθέσεις των εθνικών ερευνών τους.

Σε αυτό το πρώτο μέρος της διακρατικής μελέτης, θα λάβουμε υπόψη παρόμοιες τάσεις που ανέδειξαν οι εταίροι μέσω των ερευνών τους.

Στην πραγματικότητα, όπως τόνισαν όλοι, οι κύριες περιβαλλοντικές προκλήσεις είναι:

- ΑΛΛΑΓΗ ΚΛΙΜΑΤΟΣ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
- ΛΥΜΑΤΑ
- ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΪΕΡΑ
- Άλλες περιβαλλοντικές προκλήσεις που αναφέρθηκαν αφορούν τα πλαστικά απόβλητα, τη ρύπανση των υδάτων, την κατανάλωση της γης, δηλαδή την επικρατούσα σφράγιση της επιφάνειας του εδάφους για κατασκευές, δρόμους κ.λπ., που αποτελεί τεράστιο πρόβλημα για τη διαθεσιμότητα του νερού, τη χλωρίδα και την πανίδα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις περιβαλλοντικές προκλήσεις που ανέδειξε η σύμπραξη, διαβάστε την πλήρη έκθεση.

Περιφερειακή/εθνική πρωτοβουλία ή πρόγραμμα που αναλήφθηκε για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων

Σε όλες τις χώρες-εταίρους βρέθηκαν κάποιες υφιστάμενες περιφερειακές/εθνικές πρωτοβουλίες/προγράμματα που αναλήφθηκαν για την αντιμετώπιση διαφόρων περιβαλλοντικών προκλήσεων. Συνιστούμε να διαβάσετε την έκθεση της εθνικής έρευνας κάθε εταίρου (διαθέσιμη στο κύριο έγγραφο της έκθεσης της διακρατικής έρευνας), για να λάβετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες περιφερειακές/εθνικές πρωτοβουλίες/προγράμματα που έχουν αναληφθεί για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Παρουσία εκπαιδευτικής ενότητας και μαθησιακής εμπειρίας μέσω εργασίας σχετικά με τις πράσινες δεξιότητες

Σε κάθε αντίστοιχη έκθεση εθνικής έρευνας, κάθε εταίρος περιέγραψε διεξοδικά το σύστημα ΕΕΚ. Σας συμβουλεύουμε να διαβάσετε κάθε έκθεση για μια πιο λεπτομερή επισκόπηση της οργάνωσης του συστήματος ΕΕΚ σε κάθε χώρα εταίρο.

Εδώ, συνοψίζουμε την παρουσία ενός συγκεκριμένου κύκλου μαθημάτων κατάρτισης/ εμπειρίας με βάση την εργασία σχετικά με τις πράσινες δεξιότητες σε κάθε χώρα.

Όσον αφορά την Αυστρία, ο βαθμός στον οποίο οι πράσινες δεξιότητες διδάσκονται σε σχολές ΕΕΚ εξαρτάται από το εκάστοτε περιβάλλον και την επιλεγμένη εκπαιδευτική πορεία, καθώς και από τα εμπλεκόμενα ιδρύματα και πρόσωπα (καθηγητές, μέντορες). Συνολικά, πολλές πτυχές του βιώσιμου τρόπου ζωής περιλαμβάνονται στα προγράμματα σπουδών. Ωστόσο, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε αυτά τα θέματα.

Στην Κύπρο, το έργο “SME Power Efficiency” αποσκοπεί στην ενδυνάμωση των ΜΜΕ, ώστε να διεξάγουν ενεργειακούς ελέγχους και να εφαρμόζουν τις προτάσεις τους. Η πρωτοβουλία αυτή χρησιμοποιεί μια ολιστική μεθοδολογία για την αντιμετώπιση διαφόρων εμποδίων, με το πρώτο να αφορά τον σχεδιασμό και την παροχή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης που απευθύνεται σε προσωπικό ΜΜΕ που σχετίζεται με την ενέργεια, 5 ECTS/EQF 6.

Στην Ιρλανδία, φαίνεται ότι υπάρχουν περισσότερα από 50 προγράμματα που παρέχονται από 16 συμβούλια εκπαίδευσης και κατάρτισης με έμφαση στις πράσινες δεξιότητες. Μερικά από αυτά τα προγράμματα κατάρτισης περιλαμβάνουν:

- Περιβαλλοντική βιωσιμότητα για τον χώρο εργασίας
- Αποδομημένη πρακτική για βιώσιμες επιχειρήσεις
- Αποδοτικότητα των πόρων στον εργασιακό χώρο
- Η κυκλική οικονομία
- Βιώσιμες προμήθειες
- Πράσινη αλυσίδα εφοδιασμού.

Ένα ενδιαφέρον ιταλικό έργο που αποσκοπεί στην ανάδειξη πράσινων δεξιοτήτων στο σχολείο είναι το Progetto Green Jobs (<http://www.progettogreenjobs.eu/>), το οποίο προωθήθηκε από το Ίδρυμα Cariplo το 2015 ως εναλλακτικό μονοπάτι σχολικής εργασίας για τον προσανατολισμό και την κατάρτιση των μαθητών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην κουλτούρα της αειφορίας στον πολιτιστικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό και επαγγελματικό τομέα. Το έργο, όπως ήδη αναφέρθηκε, αποσκοπούσε στην τόνωση των μαθητών και των εκπαιδευτικών στην απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων ως εργαλείο για την προστασία της περιοχής όπου ζουν, καθώς και ως επαγγελματική ευκαιρία. Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα για το έργο αυτό, διαβάστε την έκθεση της εθνικής έρευνας της Ιταλίας.

Όσον αφορά την προσφορά πράσινων δεξιοτήτων, η Πορτογαλία ανέφερε την παρουσία των ακόλουθων μαθημάτων:

- 1) Επαγγελματικά μαθήματα με διπλή πιστοποίηση: έχουν διάρκεια 3 ετών και ισχύουν για νέους έως 20 ετών. Μερικά παραδείγματα είναι:
 - Επαγγελματικό μάθημα περιβαλλοντικής διαχείρισης
 - Επαγγελματικό μάθημα εγκαταστάτη φωτοβολταϊκών ηλιακών συστημάτων
 - Επαγγελματικό μάθημα εγκαταστάτη θερμικών συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- 2) Επαγγελματικά μαθήματα (διαδικτυακά ή δια ζώσης) με πιστοποίηση:
 - Μάθημα βιολογικής και βιώσιμης γεωργίας
 - Γεωργική Διαχείριση
 - Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

- Ηλιακή ενέργεια
- Επιθεωρητής εκπομπών οχημάτων μεταφορών
- Περιβαλλοντική διαχείριση
- Φωτοβολταϊκή ηλιακή ενέργεια.

Επιπλέον, υπάρχουν διάφορα μαθήματα και εργαστήρια για ενήλικες σχετικά με τις πράσινες δεξιότητες.

Τέλος, στη Σλοβενία είναι δυνατόν να βρει κανείς μια γενική κατάρτιση για τις πράσινες δεξιότητες, μια κατάρτιση για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ένα εργαστήριο για τις πράσινες θέσεις εργασίας. Ωστόσο, έχει αναφερθεί ότι καμία από αυτές δεν παρέχει επίσημο πιστοποιητικό ΕΕΚ.

9

Πρωτοβουλίες, προγράμματα και έργα που αναλαμβάνει κάθε χώρα για την ενσωμάτωση της πράσινης/περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στα προγράμματα/μαθήματα ΕΕΚ

Η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση έχει επίσης συμπεριληφθεί στα προγράμματα/μαθήματα ΕΕΚ στις χώρες εταίρους ως εξής:

στην Αυστρία, οι πράσινες δεξιότητες περιλαμβάνονται σε κάποιο βαθμό στα προγράμματα σπουδών, αλλά θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε αυτές, όπως επισημάνθηκε στην προηγούμενη παράγραφο. Επιπλέον, τα θέματα βιωσιμότητας αποτελούν μέρος της διδασκαλίας και πολλές πτυχές του βιώσιμου τρόπου ζωής είναι μέρος των προγραμμάτων σπουδών. Ωστόσο, είναι μάλλον δύσκολο να εφαρμοστεί η αειφορία στην πραγματική εκπαίδευση κατά τη διάρκεια πραγματικών καταστάσεων ζωής στις επιχειρήσεις μαθητείας.

Η Κύπρος παρουσίασε δύο σχέδια που υπάρχουν σχετικά με την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση στην ΕΕΚ:

1. Το έργο WE-Qualify και η πρωτοβουλία Build-up Skills - “Βελτίωση των δεξιοτήτων και των προσόντων του εργατικού δυναμικού στις οικοδομές στην Κύπρο”. Πρόκειται για ένα συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο μέσω του προγράμματος “Intelligent Energy Europe” στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας “Build Up Skills”. Η πρωτοβουλία στοχεύει στην προώθηση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των εργαζομένων σε τεχνικά επαγγέλματα στον τομέα των Κατασκευών, καθώς και σε άλλους συναφείς τομείς σε σχέση με την εγκατάσταση και συντήρηση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
2. Επιχορηγούμενα προγράμματα κατάρτισης της ΑνΑΔ από το εργαστήριο φωτοβολταϊκής τεχνολογίας του Ερευνητικού Μονάδα Ενεργειακής Αειφορίας ΦΩΣ του Πανεπιστημίου Κύπρου. Το Εργαστήριο Φωτοβολταϊκής Τεχνολογίας έχει εντείνει τις προσπάθειές του για τη διαμόρφωση του ευρέος φάσματος εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που προσφέρει. Καθώς η κλιματική αλλαγή και η ενεργειακή ασφάλεια είναι ένα διαγενεακό και πολύπλευρο πρόβλημα, έχει προσαρμόσει τα εκπαιδευτικά του προγράμματα, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται σε μια ποικιλία ατόμων διαφορετικών ηλικιακών ομάδων, εκπαιδευτικού υπόβαθρου και σε μια διατομή θεμάτων. Το εργαστήριο φωτοβολταϊκής τεχνολογίας προσφέρει επί του παρόντος επαγγελματική κατάρτιση σε

θέματα όπως τα έξυπνα δίκτυα, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα κτίρια σχεδόν μηδενικής ενέργειας. Το εργαστήριο τεχνολογίας φωτοβολταϊκών παρέχει μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης σε επαγγελματίες σε θέματα ενέργειας.

Στην Ιρλανδία, και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή Cavan, το ινστιτούτο κατάρτισης Cavan προσφέρει τα ακόλουθα προγράμματα για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση (για περισσότερες λεπτομέρειες διαβάστε την έκθεση της Ιρλανδίας):

1. Βιώσιμη ενέργεια και τεχνολογία κατασκευών
2. Ανανεώσιμες τεχνολογίες ενέργειας και συστήματα ελέγχου
3. Μαθήματα για τεχνικές ξυλουργικής

Στην Ιταλία, το Υπουργείο Παιδείας ανέπτυξε το σχέδιο RiGenerazione Scuola (<https://www.istruzione.it/ri-generazione-scuola/index.html>), το οποίο υλοποιεί τους στόχους της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ. Το σχέδιο συνοδεύει τα σχολεία στην οικολογική και πολιτιστική μετάβαση και την εφαρμογή εκπαιδευτικών μονοπατιών για την αειφόρο ανάπτυξη.

Στην Πορτογαλία, ο δήμος Oeiras (στην περιφέρεια της Λισαβόνας) παρέχει ένα ετήσιο πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για εκπαιδευτικούς που ονομάζεται PEA (Programa de Educação Ambiental). Στόχος του είναι να αποτελέσει ένα σύνολο εγκάρσιων και διεπιστημονικών πόρων μέσω των οποίων τα σχολεία μπορούν να προωθήσουν την εκπαίδευση για την αειφορία.

Τέλος, στη Σλοβενία υπάρχουν αρκετά προγράμματα ΕΕΚ που λαμβάνουν υπόψη την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, όπως το πρόγραμμα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης “ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ”, δύο προγράμματα δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης με τίτλο “Τεχνικός περιβάλλοντος: Προστασία του περιβάλλοντος, κ.λπ. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με αυτά τα προγράμματα ΕΕΚ περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, διαβάστε την έκθεση της Σλοβενίας.

Πράσινες διαδρομές σταδιοδρομίας στα συστήματα ΕΕΚ των χωρών εταίρων

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζουμε τις διάφορες πράσινες διαδρομές σταδιοδρομίας και αν και σε ποιο βαθμό αποτελούν μέρος του συστήματος ΕΕΚ σε κάθε χώρα εταίρο, σύμφωνα με τις πληροφορίες που συνέλεξαν οι εταίροι του έργου. Για περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες, σας συνιστούμε να διαβάσετε την πλήρη έκθεση.

Αποτελεί μέρος του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη χώρα σας μία από τις ακόλουθες πράσινες διαδρομές σταδιοδρομίας;

	Αυστρία	Κύπρος	Ιρλανδία	Ιταλία	Πορτογαλία	Σλοβενία
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΥΨΗΛΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
Τεχνολόγος μηχανικός	Απαιτείται πανεπιστημιακό πτυχίο (πανεπιστήμιο εφαρμοσμένων επιστημών) για επαγγέλματα που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία, π.χ. ιατρικός τεχνολόγος, μηχανικός που βοηθά την υγεία, μηχανικός ασφάλειας και συστημάτων, ηλεκτρονικός τεχνικός, τεχνικός πληροφορικής.	Απαιτείται πτυχίο πανεπιστημίου.	Μ/Δ	17 Istituti Tecnici Superiori (ITS) επικεντρώνονται στο περιβάλλον, σε ένα οικολογικά βιώσιμο μέλλον και στην ενεργειακή ή απόδοση	Τα μαθήματα που σχετίζονται με τη μηχανική έχουν ακαδημαϊκό πτυχίο και διάρκεια 6 εξαμήνων.	Διάφορα μονοπάτια είναι διαθέσιμα ως πρόγραμμα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 1
Μηχανικός περιβάλλοντος	Απαιτείται πτυχίο πανεπιστημίου (πανεπιστήμιο εφαρμοσμένων επιστημών)	Απαιτείται πτυχίο πανεπιστημίου.	Μ/Δ	Σε κάποιο βαθμό μέρος του συστήματος ΕΕΚ. Απαιτείται πανεπιστημιακό πτυχίο.	Τα μαθήματα που σχετίζονται με τη μηχανική έχουν ακαδημαϊκό πτυχίο και διάρκεια 6 εξαμήνων.	Διαθέσιμο ως πρόγραμμα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
Άλλα			Ειδικός οικολογικών κατασκευών, αναλυτής ενεργειακών δεδομένων, μηχανικός βιώσιμης ενέργειας, διαχειριστής		Περιβαλλοντική διαχείριση διαθέσιμη ως μάθημα ΕΕΚ.	Μηχανικός προστασίας της φύσης

			πράσινων περιουσιακών στοιχείων και αναλυτής εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.			
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΜΕΣΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
Ενεργειακός επιθεωρητής	Απαιτούνται ορισμένες πιστοποιήσεις, αλλά όχι μέσω προγράμματος ΕΕΚ	Διαθέσιμο πρόγραμμα VET. Το πρόγραμμα ΕΕΚ του Πανεπιστημίου στην Κύπρο -PV Technology Lab περιλαμβάνει δεξιότητες εγκαταστάτη φωτοβολταϊκών συστημάτων και δεξιότητες ενεργειακών ελεγκτών.	Μ/Δ	Σε κάποιο βαθμό, μέρος του συστήματος ΕΕΚ.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.
Επιθεωρητής εκπομπών οχημάτων μεταφορών	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Μ/Δ	Σε κάποιο βαθμό, μέρος του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.
Εργάτης μόνωσης	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ (όχι στο πανεπιστήμιο).	Μ/Δ	Σε κάποιο βαθμό, μέρος του συστήματος	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.

				επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.		
Ηλεκτρολόγος	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ	Διαθέσιμο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (όχι στο πανεπιστήμιο).	M/Δ	Σε κάποιο βαθμό, μέρος του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ - δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση. 1
Εγκαταστάτης ηλιακών φωτοβολταϊκών	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ	Διαθέσιμο πρόγραμμα VET. Το πρόγραμμα ΕΕΚ του Πανεπιστημίου στην Κύπρο -PV Technology Lab περιλαμβάνει δεξιότητες εγκαταστάτη φωτοβολταϊκών συστημάτων και δεξιότητες ενεργειακού ελεγκτή.	M/Δ	Σε κάποιο βαθμό, μέρος του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.
Εργάτης λαμαρίνας	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	M/Δ	Σε κάποιο βαθμό, μέρος του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	M/Δ

Άλλα						Τεχνικός περιβάλλοντος και τεχνικός προστασίας της φύσης διατίθενται ως δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση-τεχνικός γεωργίας και επιχειρηματικότητας διατίθενται ως επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση.
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
Συλλέκτης απορριμμάτων/α νακύκλωσης	Δεν υπάρχει διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ	Διαθέσιμο πρόγραμμα ΕΕΚ.	Μ/Δ	Σε κάποιο βαθμό, μέρος του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.	Δεν υπάρχει συγκεκριμένο μάθημα για άτομα που θα ήθελαν να εργαστούν σε αυτό το επάγγελμα. Κάθε εταιρεία παρέχει στους υπαλλήλους της την απαραίτητη εκπαίδευση για να μπορούν να ασκούν τις δραστηριότητές τους.	Μ/Δ

Άλλα	Υπάρχει πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη διαχείριση αποβλήτων				Υπάρχει πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη διαχείριση αποβλήτων
------	---	--	--	--	---

Επαγγελματικές τάσεις των πράσινων θέσεων εργασίας.

Η γενική τάση της ΕΕ κατά την τελευταία δεκαετία είναι σαφώς προς ένα πιο οικολογικό μέλλον, καθώς παρατηρείται αύξηση των πράσινων θέσεων εργασίας και μεγαλύτερη ένταξη πράσινων θεμάτων στα εκπαιδευτικά προγράμματα σπουδών σε όλες τις χώρες εταίρους.

Στην Ιρλανδία, για παράδειγμα, απασχολούνται περίπου 37.400 άτομα στην πράσινη οικονομία. Περίπου 27.800 από αυτούς εργάζονται στον τομέα της βιομηχανίας.

Όσον αφορά την Ιταλία, η ζήτηση πράσινων θέσεων εργασίας τα επόμενα χρόνια αναμένεται να προέλθει σε μεγάλο βαθμό από την οικολογική βιωσιμότητα και την ψηφιακή επανάσταση. Αυτοί οι δύο τομείς θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον χαρακτηρισμό των αναγκών απασχόλησης σε διάφορους οικονομικούς τομείς, περιλαμβάνοντας την επόμενη πενταετία το 26-29% των εργαζομένων τόσο από τη δημόσια διοίκηση όσο και από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Συνολικά, προβλέπεται ότι η ανάγκη για πράσινες θέσεις εργασίας θα αυξηθεί κατά 38% έως το 2025.

Ο κλάδος των νέων κατασκευών στην Ιταλία, αλλά και στην Κύπρο και αλλού, αναπτύσσεται επειδή επικεντρώνεται στην επανεκτίμηση, την εξοικονόμηση ενέργειας, την ανάκτηση εγκαταλελειμμένων αστικών περιοχών και την ασφάλεια από τους σεισμούς: όλες αυτές οι εργασίες θα αποκτήσουν όλο και μεγαλύτερη σημασία, καθώς η Ευρώπη θέτει όλο και πιο φιλόδοξους στόχους για τη μείωση των εκπομπών.

Η απασχόληση στον τομέα των περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών έχει αυξηθεί στη Σλοβενία από το 2010 έως το 2019. Κατά μέσο όρο στην ΕΕ σημειώθηκε αύξηση 15,4%, ενώ στη Σλοβενία 24,4%.

Μια ελαφρώς διαφορετική τάση έχει αναφερθεί από την Πορτογαλία, καθώς, σύμφωνα με το INE (Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής), το 2020 οι επιχειρήσεις στους βιομηχανικούς τομείς απασχολούσαν 10.858 άτομα που ασχολούνταν με την προστασία του περιβάλλοντος, δηλαδή 1.809 άτομα λιγότερα σε σύγκριση με το 2019.

Οι βασικές πράσινες δεξιότητες που ζητούνται από την Ιρλανδία, αλλά ισχύουν και για τις άλλες χώρες εταίρους, είναι οι εξής:

- Ενημέρωση για την ενεργειακή απόδοση και την αποδοτικότητα των πόρων σε όλα τα επαγγέλματα
- Επιχειρηματικές δεξιότητες για την ικανοποίηση της ζήτησης φιλικών προς το περιβάλλον αγαθών και υπηρεσιών
- Δεξιότητες οικολογικού σχεδιασμού και καινοτομίας που εφαρμόζονται σε διαδικασίες, προϊόντα και υπηρεσίες
- Διεπιστημονικές δεξιότητες βιώσιμης μηχανικής, επιστήμης και οικοδόμησης
- Δεξιότητες βιώσιμης διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και υλικοτεχνική υποδομή
- Δεξιότητες λιτής παραγωγής - ελαχιστοποίηση της σπατάλης, βελτίωση της παραγωγικότητας
- Εμπορικές δεξιότητες και δεξιότητες μάρκετινγκ για την παροχή συμβουλών στους καταναλωτές σχετικά με λύσεις ενεργειακής απόδοσης
- Δεξιότητες βιώσιμων και ηθικών προμηθειών
- Επιχειρησιακές δεξιότητες παρακολούθησης και λογιστικής του διοξειδίου του άνθρακα
- Δεξιότητες έρευνας και ανάπτυξης καθαρής ενέργειας.

Ορισμένες από αυτές τις δεξιότητες είναι πολύ συγκεκριμένες και τεχνικές, ωστόσο κάποιες (επιχειρηματικές δεξιότητες, ευαισθητοποίηση σε θέματα ενεργειακής απόδοσης και αποδοτικότητας των πόρων, εμπορικές δεξιότητες και δεξιότητες μάρκετινγκ) θα μπορούσαν να θεωρηθούν οριζόντιες και να διδάσκονται ακόμη και μέσω της εικονικής πύλης GREEN VET CHOICES. Για μια πιο λεπτομερή επισκόπηση των επαγγελματικών τάσεων στις πράσινες θέσεις εργασίας στις χώρες εταίρους, διαβάστε τις εκθέσεις για τις εθνικές έρευνες, που είναι διαθέσιμες στην γενική έκθεση.

Παρόμοιες τάσεις και κοινές στρατηγικές στις χώρες εταίρους σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα πεδίου

17

Σε αυτή την ενότητα, θα συγκρίνουμε και θα αναλύσουμε τη γνώμη των συμμετεχόντων στην έρευνα πεδίου, η οποία συγκεντρώθηκε μέσω των ομάδων εστίασης που πραγματοποιήθηκαν στις χώρες εταίρους.

Γενική επισκόπηση των συμμετεχόντων στις ομάδες εστίασης

Συνολικά, 58 από τους 60 προβλεπόμενους συμμετέχοντες παρακολούθησαν τις ομάδες εστίασης στις χώρες εταίρους.

Οι μισοί από αυτούς (29 από τους 58) ήταν προσωπικό ΕΕΚ, ενώ τα υπόλοιπα 29 άτομα ήταν εκπαιδευόμενοι.

Όσον αφορά την κατανομή φύλων, 35 συμμετέχοντες ήταν άνδρες, ενώ 23 συμμετέχοντες ήταν γυναίκες.

Δεν έχει αναφερθεί διαχωρισμός μεταξύ σημερινών και μελλοντικών εκπαιδευομένων, καθώς ορισμένοι εταίροι μοιράστηκαν και άλλοι όχι αυτά τα δεδομένα.

Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι πιο σημαντικές περιφερειακές/ εθνικές περιβαλλοντικές προκλήσεις στη χώρα σας; Γιατί;

Σύμφωνα με τις απόψεις των συμμετεχόντων, οι κλιματικές αλλαγές επηρεάζουν σοβαρά τα εδάφη των χωρών εταίρων παντού. Οι θερμοκρασίες αυξάνονται τα τελευταία χρόνια, οδηγώντας όχι μόνο σε θερμότερα καλοκαίρια, αλλά και σε θερμότερους χειμώνες και μείωση των χιονοπτώσεων στις περισσότερες χώρες (π.χ. Αυστρία και βόρεια Ιταλία), με αποτέλεσμα να λιώνουν οι παγετώνες και να προκαλείται διάβρωση. Οι θερμότερες θερμοκρασίες επηρεάζουν επίσης τη βιοποικιλότητα, καθώς προσελκύουν μη ενδημικά φυτά και ζώα, τα οποία με τη σειρά τους συχνά προκαλούν απειλή για τα ενδημικά είδη.

Οι αυξημένες θερμοκρασίες, ιδίως το καλοκαίρι, διαταράσσουν διάφορους τομείς της βιομηχανίας, όπως η γεωργία και ο τουρισμός. Τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται επίσης ακραία καιρικά φαινόμενα, π.χ. έντονες βροχοπτώσεις και χαλάζι (ιδίως κατά τη διάρκεια του χειμώνα), που καταστρέφουν καλλιέργειες και ιδιωτικές περιουσίες.

Άλλες περιβαλλοντικές προκλήσεις που επισημάνθηκαν από τους συμμετέχοντες σε όλες τις χώρες εταίρους είναι η ατμοσφαιρική ρύπανση, η ρύπανση των υδάτων και η διάθεση των αποβλήτων. Τόσο η ατμοσφαιρική ρύπανση όσο και η ρύπανση των υδάτων θεωρήθηκαν πιο επικίνδυνες από

τις άλλες, επειδή μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα υγείας στους ανθρώπους ή ακόμη και να βλάψουν τα οικοσυστήματα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προκλήσεις αυτές συμφωνούν με εκείνες που εντόπισαν οι εταίροι κατά τη μελέτη της βιβλιογραφίας.

Ορισμένες λύσεις που επεσήμαναν οι εκπαιδευτές ΕΕΚ και οι εκπαιδευόμενοι της ιταλικής ομάδας εστίασης για την καταπολέμηση αυτών των περιβαλλοντικών προκλήσεων είναι οι ακόλουθες:

- να δοθούν κίνητρα για επενδύσεις που θα στηρίξουν την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, από την ηλιακή έως τη γεωθερμία, από την αιολική έως τη βιομάζα, από την ανακύκλωση αποβλήτων έως την υδροηλεκτρική ενέργεια, προωθώντας επίσης τη χρήση νέων τεχνολογιών για τη δέσμευση και την αποθήκευση του CO₂
- να συνδυαστεί η περιβαλλοντική βιωσιμότητα με την οικονομική βιωσιμότητα
- να πραγματοποιηθεί μια βαθιά πολιτισμική αλλαγή και να εφαρμοστούν πολιτικές στρατηγικές που να γνωρίζουν πώς να συνδυάζουν το περιβάλλον και την ανάπτυξη.
- να μειωθούν οι εκπομπές CO₂ για τη μείωση του φαινομένου του θερμοκηπίου με την αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων με ανανεώσιμες μορφές ενέργειας.

18

Τι θα μπορούσαν κατά τη γνώμη σας να κάνουν τα συστήματα ΕΕΚ, ώστε να ανταποκριθούν καλύτερα στις περιβαλλοντικές προκλήσεις;

Προκειμένου οι προσφορές ΕΕΚ να ανταποκρίνονται περισσότερο στις περιβαλλοντικές προκλήσεις, οι συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης από την Ιταλία και την Αυστρία προτείνουν να παρέχονται περισσότερες πρακτικές εκπαιδεύσεις σε θέματα που σχετίζονται με το κλίμα, καθώς και περισσότερη εκπαίδευση για τα θέματα αυτά σε σχολικό επίπεδο. Οι συμμετέχοντες από την Ιταλία συμβουλεύουν να δημιουργηθούν ενεργά μαθησιακά περιβάλλοντα που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για την εμπλοκή των μαθητών της ΕΕΚ μέσω εμπειριών από την πραγματική ζωή. Επιπλέον, κατά τη γνώμη τους, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να εκπαιδεύονται, ώστε να διδάσκουν την αειφορία, προωθώντας τη συνεργασία και τις συνέργειες με την τοπική κοινωνία, για παράδειγμα συνεργαζόμενοι με τοπικές εταιρείες και ενδιαφερόμενους φορείς.

Στην Αυστρία, οι συμμετέχοντες παρείχαν πρόσθετες συμβουλές, για να γίνει η προσφορά ΕΕΚ πιο ευέλικτη στις περιβαλλοντικές προκλήσεις, ως εξής:

- Κατανόηση των τοπικών αναγκών σε θέσεις εργασίας, ώστε οι επαγγελματίες της ΕΕΚ να μπορούν να εκπαιδευτούν αναλόγως
- Έρευνα για να δούμε τι κάνουν οι άλλες χώρες.

Οι συμμετέχοντες από την Ιρλανδία συμβουλεύουν τα εξής:

- Συνεχείς επενδύσεις στο πρόγραμμα κατάρτισης σε πράσινες δεξιότητες, διότι οι άνθρωποι πρέπει να ενθαρρύνονται και να καθοδηγούνται για να παρακολουθήσουν αυτά τα μαθήματα.
- Κατάρτιση για εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές - χορήγηση μονάδων στο πλαίσιο των συμφωνιών του Croke Park - για να ενθαρρυνθούν οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές να βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους.

- Επέκταση της πρωτοβουλίας “Πράσινη Σημαία” από τα δημοτικά σχολεία στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στα σχολεία επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να ενθαρρυνθούν οι νέοι να συνεχίσουν τα περιβαλλοντικά έργα και τις θετικές συμπεριφορές τους.

Οι συμμετέχοντες από την Κύπρο προτείνουν επίσης να επικεντρωθούν στην ιδιαιτερότητα κάθε χώρας και στους διαθέσιμους κλάδους, προκειμένου να εκπαιδεύσουν σύγχρονους επαγγελματίες.

Τέλος, οι Σλοβένοι συμμετέχοντες προτείνουν να εισαχθούν θέματα/ενότητες σε σχέση με τα περιβαλλοντικά προβλήματα στο εκπαιδευτικό σύστημα. Εν πάση περιπτώσει, ορισμένοι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι τα τελευταία χρόνια τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης άρχισαν να δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στα περιβαλλοντικά προβλήματα. Ωστόσο, αυτό εξαρτάται από το επάγγελμα για το οποίο εκπαιδεύονται οι άνθρωποι: οι οικοδόμοι μιλούν για το πόσο σημαντικό είναι να γνωρίζουν πού μπορούν να πετάξουν τα οικοδομικά απόβλητα, πώς να τα χειρίζονται, πώς να τα μειώνουν, γιατί είναι σημαντικό να μην πετάνε τα απόβλητα σε μαύρες χωματερές, κ.λπ.

19

Είναι κατά τη γνώμη σας τα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών, τα πρότυπα προσόντων και τα προγράμματα κατάρτισης επικαιροποιημένα όσον αφορά τις πράσινες δεξιότητες/περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση; Τι θα προτείνατε τελικά, ώστε να ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας;

Στην Αυστρία, οι συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης συμφώνησαν ότι τα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών και κατάρτισης και τα τρέχοντα πρότυπα προσόντων για την ΕΕΚ δεν είναι επαρκώς επικαιροποιημένα. Πρέπει να υπάρξει στροφή από τα παραδοσιακά επαγγέλματα της ΕΕΚ προς μια αυξημένη εστίαση στα επαγγέλματα στον περιβαλλοντικό τομέα. Οι συμμετέχοντες πιστεύουν επίσης ότι οι μαθητές της ΕΕΚ δεν έχουν επαρκή επίγνωση των περιβαλλοντικών πτυχών στα πιθανά πράσινα επαγγέλματα που θα μπορούσαν να αναλάβουν.

Στην Ιταλία, οι συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης πιστεύουν ότι υπάρχει ένα είδος αταξίας, καθώς η Ιταλία ακολουθεί περιφερειακές κατευθυντήριες γραμμές. Δεν υπάρχει μια μεγάλης κλίμακας θεώρηση των μαθημάτων κατάρτισης, των προσόντων και των προγραμμάτων σπουδών και οι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι τα μαθήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να δομηθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι πιο ελκυστικά στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, κατά τη γνώμη τους, το σχολικό σύστημα στερείται μαθημάτων κατάρτισης για τα επαγγέλματα του περιβαλλοντικού διαχειριστή και του εμπειρογνώμονα στη διαχείριση αποβλήτων. Γι' αυτούς, θα ήταν απαραίτητο να φιλοξενηθούν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον πράσινο τομέα, να ενισχυθούν οι δραστηριότητες μάθησης με βάση την εργασία, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των μαθητών σε πράσινες θέσεις εργασίας.

Για τους συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης από την Πορτογαλία, η κατανόηση των αναγκών της αγοράς εργασίας όσον αφορά τις απαιτούμενες πράσινες δεξιότητες είναι μια διαδικασία που πρέπει να ξεκινήσει με πρωτοβουλία των φορέων χάραξης πολιτικής.

Τέλος, για τους συμμετέχοντες από τη Σλοβενία υπάρχει έλλειψη μεταφοράς των γνώσεων στην καθημερινή ζωή και έλλειψη κινήτρων για τη χρήση των γνώσεων αυτών. Ορισμένοι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να παρέχει

περισσότερες τεχνικές δεξιότητες (όχι μόνο θεωρητικές) για την απόκτηση ακριβών πράσινων δεξιοτήτων. Θα πρέπει επίσης να εξεταστούν τα κενά στην απόκτηση των σωστών πράσινων δεξιοτήτων σύμφωνα με τις τάσεις απασχόλησης.

Οι συμμετέχοντες από την Κύπρο και την Ιρλανδία ανέφεραν ότι τα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών, τα πρότυπα προσόντων και τα προγράμματα κατάρτισης είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό επικαιροποιημένα: στην Ιρλανδία, έχουν αναπτυχθεί σε διαβούλευση με τη βιομηχανία, επομένως αντικατοπτρίζουν τις δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης από την Κύπρο, η κατάλληλη αξιολόγηση της ζήτησης της αγοράς εργασίας όσον αφορά τις απαιτούμενες πράσινες δεξιότητες είναι απαραίτητη για την καλύτερη σύνδεσή της με τα προγράμματα σπουδών, τα πρότυπα προσόντων και τα προγράμματα κατάρτισης.

Συμπερασματικά, μπορούμε να επιβεβαιώσουμε ότι σε όλες τις χώρες εταίρους η κύρια ιδέα των συμμετεχόντων στις ομάδες εστίασης είναι ότι τα μαθήματα ΕΕΚ θα πρέπει να σχεδιάζονται, λαμβάνοντας περισσότερο υπόψη τις ανάγκες της αγοράς εργασίας όσον αφορά τις νέες απαιτούμενες πράσινες και περιβαλλοντικές δεξιότητες, ώστε να ανταποκρίνονται επαρκώς στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και στις προκλήσεις της οικολογικής και ψηφιακής μετάβασης που εφαρμόζουν όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Ωστόσο, τα μαθήματα ΕΕΚ θα πρέπει να αναπτυχθούν σε συστημικό επίπεδο με τη συμμετοχή και τη διαβούλευση με διάφορους κλάδους/επιχειρήσεις/ενδιαφερόμενους φορείς.

Πιστεύετε ότι τα υφιστάμενα περιφερειακά/εθνικά συστήματα πληροφόρησης, συμβουλών και καθοδήγησης παρέχουν επαρκείς πληροφορίες, για να προσελκύσουν δυνητικούς εκπαιδευόμενους σε ευκαιρίες πράσινης σταδιοδρομίας;

Οι συμμετέχοντες από όλες τις χώρες εταίρους πιστεύουν ότι τα υφιστάμενα περιφερειακά/εθνικά συστήματα πληροφόρησης, συμβουλών και καθοδήγησης δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες, για να προσελκύσουν δυνητικούς εκπαιδευόμενους σε ευκαιρίες πράσινης σταδιοδρομίας. Σε ορισμένες χώρες-εταίρους, τα μαθήματα ΕΕΚ θεωρούνται κατώτερα σε σύγκριση με τα πανεπιστημιακά μαθήματα, ενώ σε άλλες χώρες, όπως η Ιταλία, το θέμα δεν έχει τη σημασία που θα έπρεπε να έχει, ιδίως μεταξύ των νέων. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στις χώρες εταίρους σε αυτό το θέμα, διαβάστε την πλήρη έκθεση.

Συνοψίζουμε τα “εργαλεία” για την προσέλκυση περισσότερων εκπαιδευομένων σε πράσινα επαγγέλματα που προτάθηκαν από τους συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης, σε τρεις κύριες κατηγορίες ως εξής:

- Εκστρατείες σε διάφορα μέσα ενημέρωσης, κοινωνικά μέσα και νέες ψηφιακές πλατφόρμες
- Ζωντανά σεμινάρια/εκδηλώσεις για τις πράσινες δεξιότητες και τις πράσινες ευκαιρίες ΕΕΚ
- Συνεργασία και δικτύωση με πράσινες βιομηχανίες (συναντήσεις, πρακτική άσκηση, εκπαιδευτικές διαδρομές κ.λπ.).

Οι ακόλουθες ερωτήσεις υποβλήθηκαν

ΜΟΝΟ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΕΕΚ

21

Ως εκπαιδευτής ΕΕΚ, θεωρείτε ότι διαθέτετε αρκετές γνώσεις/εμπειρία σε πράσινα θέματα, ώστε να παρέχετε στους μαθητές σας αυτές τις δεξιότητες; Σε ποιον τομέα/θέμα αισθάνεστε περισσότερο αρμόδιος; Σε ποιον τομέα πιστεύετε ότι χρειάζεστε πρόσθετη κατάρτιση;

Όταν ρωτήθηκαν οι εκπαιδευτές ΕΕΚ αν θεωρούν ότι διαθέτουν επαρκείς γνώσεις/εμπειρία σε πράσινα θέματα για να παρέχουν στους μαθητές τους, αυτές είναι οι κύριες απαντήσεις που έδωσαν:

Στην Αυστρία, οι εκπαιδευτές είναι πεπεισμένοι ότι μπορούν ήδη να μεταδώσουν στους μαθητές τους μια γενική ιδέα για την προστασία του περιβάλλοντος και για δράσεις φιλικές προς το περιβάλλον, όπως η ανακύκλωση. Είναι επίσης αρκετά σίγουροι ότι έχουν καλές γνώσεις σχετικά με τις περιβαλλοντικές πτυχές στον τομέα της ειδικότητάς τους. Παρ' όλα αυτά, θα ήθελαν να έχουν περισσότερες πληροφορίες και πιο τεκμηριωμένες γνώσεις για περιβαλλοντικά θέματα - και, ειδικότερα, για τις μελλοντικές τάσεις και εξελίξεις στον πράσινο τομέα όσον αφορά τις σύγχρονες θέσεις εργασίας και τους νέους επαγγελματικούς τομείς και θέσεις.

Στην Κύπρο, οι εκπαιδευτές ΕΕΚ πιστεύουν ότι χρειάζονται ευρύτερη κατάρτιση σε περιβαλλοντικά θέματα και σε κοινωνικές δεξιότητες.

Οι Ιρλανδοί συμμετέχοντες δηλώνουν ότι χρειάζονται πιο συγκεκριμένες πράσινες δεξιότητες, όπως προστασία του περιβάλλοντος, βιοποικιλότητα, διαχείριση αποβλήτων, γνώσεις πράσινων τεχνολογιών (όπως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας), επεξεργασία λυμάτων κ.λπ.

Οι Ιταλοί εκπαιδευτικοί επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης υπογραμμίζουν επίσης τη σημασία της συνεχούς κατάρτισης και ενημέρωσης, καθώς οι τεχνολογίες εξελίσσονται.

Όλοι οι εκπαιδευτές ΕΕΚ που συμμετείχαν στην ομάδα εστίασης στην Πορτογαλία πιστεύουν ότι πρέπει να κατανοήσουν καλύτερα το σημερινό σενάριο με συγκεκριμένα δεδομένα και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την απώλεια της βιοποικιλότητας και τις εκτεταμένες επιπτώσεις του ανθρώπου στο επίπεδο των φυσικών οικοσυστημάτων.

Οι περισσότεροι από τους επαγγελματίες ΕΕΚ που συμμετείχαν στην ομάδα εστίασης της Σλοβενίας έχουν σπουδάσει στον τομέα των κατασκευών, της οικονομίας και της κυκλοφορίας, γι' αυτό και είναι εξειδικευμένοι στη χρήση ενέργειας και τη διαχείριση αποβλήτων. Ωστόσο, επεσήμαναν ότι θα χρειάζονταν πρόσθετη κατάρτιση, για παράδειγμα στη διαχείριση οικοσυστημάτων, την περιβαλλοντική πολιτική, τη βιώσιμη μόδα, την πρόληψη της ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων και τη βιοποικιλότητα/βιολογία.

Στο συμπέρασμα αυτής της ανάλυσης, μπορούμε σίγουρα να επιβεβαιώσουμε ότι συνολικά, οι περισσότεροι από τους εκπαιδευτικούς ΕΕΚ που συμμετείχαν στις ομάδες εστίασης στις χώρες

εταίρους έχουν αποκτήσει βασικές πράσινες δεξιότητες, αλλά θα ήθελαν να αποκτήσουν πρόσθετες δεξιότητες, για να είναι σε θέση να μεταδώσουν συγκεκριμένες πράσινες δεξιότητες στους μαθητές τους στην ΕΕΚ.

Τι πιστεύετε ότι θα σας βοηθούσε στο να σχεδιάσετε και να υλοποιήσετε ένα πρόγραμμα κατάρτισης που αφορά την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση/περιβαλλοντικά θέματα;

Οι κύριοι παράγοντες που εντοπίστηκαν από τους εκπαιδευτές ΕΕΚ των χωρών εταίρων για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός προγράμματος κατάρτισης που αφορά την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση/περιβαλλοντικά θέματα, είναι οι ακόλουθοι:

- Συνεχής επαγγελματική κατάρτιση των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών ΕΕΚ
- Διαθεσιμότητα μαθησιακού υλικού υψηλής ποιότητας
- Διεπιστημονικές και συντονισμένες εκπαιδευτικές διαδρομές, σε συνεργασία με πράσινους εμπειρογνώμονες, πράσινες εταιρείες και πράσινες βιομηχανίες (συναντήσεις, πρακτικά εργαστήρια, εμπειρίες WBL, πρακτική άσκηση κ.λπ.)

Διαθεσιμότητα κατάλληλου εξοπλισμού (χάρη σε κίνητρα ή δωρεάν για τα κέντρα ΕΕΚ).

Έχετε ποτέ συνεργαστεί με πράσινους επιχειρηματίες/πράσινες βιομηχανίες ή έχετε εμπλέξει πράσινους επιχειρηματίες/πράσινες βιομηχανίες στο πρόγραμμα κατάρτισης (π.χ. μέσω ευκαιριών μάθησης μέσω εργασίας);

Από τη μία πλευρά, στην Αυστρία, λόγω του διπλού συστήματος, υπάρχει ισχυρή σύνδεση και καλή δικτύωση μεταξύ των σχολείων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των επιχειρήσεων μαθητείας, ωστόσο, σύμφωνα με τους αυστριακούς εκπαιδευτές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, θα μπορούσε να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη δικτύωση σε σχέση με περιβαλλοντικά θέματα.

Το ίδιο συμβαίνει και στην Ιταλία, καθώς σύμφωνα με τους εκπαιδευτές ΕΕΚ που συμμετείχαν στην ομάδα εστίασης, το σύστημα κατάρτισης δεν είναι ακόμη σε θέση να ανταποκριθεί συγκεκριμένα, γρήγορα και αποτελεσματικά σε αυτή την ανάγκη για καινοτόμες δεξιότητες. Η δικτύωση είναι η καλύτερη απάντηση, αλλά απαιτούνται κατάλληλες δεξιότητες και το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να τις αναπτύξει. Σε γενικές γραμμές, υπάρχει ένα είδος δικτύωσης μεταξύ των κέντρων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των επιχειρήσεων, αλλά θα πρέπει να ενισχυθεί για την απόκτηση αυτών των νέων απαιτούμενων πράσινων δεξιοτήτων.

Από την άλλη πλευρά, οι εκπαιδευτές ΕΕΚ από την Κύπρο και την Ιρλανδία δηλώνουν ότι δεν έχουν συνεργαστεί ποτέ με πράσινες εταιρείες και βιομηχανίες στα προγράμματα ΕΕΚ τους, όπως και οι περισσότεροι εκπαιδευτές ΕΕΚ από τη Σλοβενία. Μόνο ένας από τους Σλοβένους εκπαιδευτές δήλωσε ότι συνεργάστηκε με εταιρείες που ασχολούνται με την επεξεργασία, την ανακύκλωση οικοδομικών αποβλήτων και εταιρείες που ασχολούνται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Συμπερασματικά, από τις απαντήσεις που συγκεντρώθηκαν σε αυτό το ερώτημα, μπορούμε να επιβεβαιώσουμε ότι η δικτύωση με πράσινες εταιρείες και βιομηχανίες πρέπει να ενισχυθεί σε όλες

τις χώρες εταίρους, ώστε να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί μια αποτελεσματική πορεία κατάρτισης, με βάση την απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων καθώς και όλων των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για μια ψηφιακή και οικολογική μετάβαση.

Οι ακόλουθες ερωτήσεις υποβλήθηκαν

23

Ως εκπαιδευόμενος ΕΕΚ, θεωρείτε ότι έχετε αρκετές γνώσεις/εμπειρία σχετικά με τα πράσινα θέματα και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση;

Στην Αυστρία, οι μαθητές ΕΕΚ και οι μελλοντικοί μαθητές ΕΕΚ δηλώνουν ότι έχουν υψηλό επίπεδο βασικών γνώσεων σχετικά με την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, όπως η γενική διαχείριση των αποβλήτων και η ανακύκλωση, οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας στο σπίτι και η σημασία της ανέπαφης φύσης. Ωστόσο, αυτό που συχνά λείπει κατά τη γνώμη τους, είναι μια εις βάθος γνώση για αυτά τα θέματα και, το σημαντικότερο, καλύτερη γνώση για φιλικές προς το περιβάλλον δράσεις στον χώρο εργασίας.

Οι εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ από την Κύπρο, την Ιταλία και τη Σλοβενία πιστεύουν επίσης ότι έχουν κάποιες γενικές γνώσεις, αλλά ότι χρειάζονται σε βάθος γνώσεις και περισσότερες τεχνικές δεξιότητες σε πράσινα θέματα.

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ από την Αυστρία και, ειδικότερα, οι μελλοντικοί αυστριακοί εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ παραπονέθηκαν και πάλι για το γεγονός ότι υπήρχαν ελάχιστες διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις μοντέρνες, πράσινες μελλοντικές ευκαιρίες απασχόλησης. Το ίδιο αναφέρθηκε και από τους Ιταλούς εκπαιδευόμενους ΕΕΚ που συμμετείχαν στην ομάδα εστίασης στην Ιταλία.

Ενώ οι εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ από την Αυστρία, την Κύπρο, την Ιταλία και τη Σλοβενία πιστεύουν ότι έχουν γενικές γνώσεις σχετικά με την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, όλοι οι εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ από την Ιρλανδία συμφώνησαν ότι δεν διαθέτουν αυτές τις δεξιότητες. Κατά τη διάρκεια των επαγγελματικών τους σπουδών, οι πράσινες δεξιότητες δεν αποτελούσαν χαρακτηριστικό γνώρισμα και θα ήθελαν να τους παρέχεται μια γενική κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων καθ' όλη τη διάρκεια των προγραμμάτων κατάρτισης.

Τέλος, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι εκπαιδευόμενοι από τη Σλοβενία θεωρούν ότι η χρήση της κριτικής σκέψης είναι απαραίτητη στην κατάρτιση για τις πράσινες θέσεις εργασίας, επειδή οι άνθρωποι πρέπει να έχουν τις δεξιότητες να αναγνωρίζουν τους λανθασμένους και τους σωστούς τρόπους να κάνουν κάτι και να έχουν τις δεξιότητες να βρίσκουν ακριβείς λύσεις για συγκεκριμένα περιβαλλοντικά προβλήματα. Η διαχείριση κινδύνων, η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η κυκλική οικονομία ήταν επίσης μερικές από τις δεξιότητες που ανέφεραν, όταν μιλούσαν για τα θέματα στα οποία πιστεύουν ότι χρειάζονται πρόσθετη κατάρτιση.

Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι πράσινες θέσεις εργασίας και δεξιότητες, πώς επηρεάζουν τα σημερινά επαγγέλματα και πώς μπορούν να συμβάλουν σε μια πιο πράσινη και πιο σύγχρονη οικονομία;

Συνοψίζοντας τις απαντήσεις που έδωσαν οι εκπαιδευόμενοι της ΕΕΚ που συμμετείχαν στις ομάδες εστίασης σε όλες τις χώρες εταίρους, μπορούμε να δηλώσουμε ότι σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, οι πράσινες δεξιότητες είναι εκείνες που περιλαμβάνουν τη στάση του ατόμου να επιδιώκει πάντα την “εξοικονόμηση ενέργειας” και να προσπαθεί να καταστήσει μια εταιρεία, δραστηριότητα, βιομηχανία κ.λπ. οικολογική και βιώσιμη. Μπορούν επίσης να θεωρηθούν ως η περιβαλλοντική συνείδηση (π.χ. γνώσεις σχετικά με τον τρόπο διαχωρισμού των απορριμμάτων ή τον τρόπο εξοικονόμησης ενέργειας στο σπίτι) και η γνώση του τρόπου εφαρμογής θετικών δράσεων για το κλίμα.

Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, οι πράσινες θέσεις εργασίας είναι εκείνες που αποσκοπούν στην προστασία και την προώθηση του περιβάλλοντος ή εκείνες που λαμβάνουν υπόψη τους ανά πάσα στιγμή τις επιπτώσεις τους στην υγεία του πλανήτη και προσπαθούν να τις ελαχιστοποιήσουν. Επομένως, οι πράσινες θέσεις εργασίας είναι τα επαγγέλματα εκείνα στα οποία καταβάλλονται προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος και του πλανήτη με τη μείωση των αποβλήτων και της ρύπανσης. Είναι σημαντικό να γνωρίζετε ότι ορισμένες υφιστάμενες θέσεις εργασίας μπορούν να γίνουν πιο πράσινες. Στην πραγματικότητα, τα περισσότερα επαγγέλματα στις μέρες μας παρουσιάζουν μια στροφή προς μια πιο “πράσινη” προσέγγιση στις πολιτικές τους, ακόμη και αν παραδοσιακά δεν αποτελούν πράσινες επιχειρήσεις.

Οι συμμετέχοντες απαρίθμησαν έναν αριθμό επαγγελματικών πεδίων που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία: οτιδήποτε σχετίζεται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, επαγγελματική διαχείριση αποβλήτων, σχεδιασμός προϊόντων και συσκευασιών, κηπουρική και αρχιτεκτονική κήπων, οικοτουρισμός κ.λπ.

Εν κατακλείδι, οι μαθητές από την Πορτογαλία λένε ότι ανεξάρτητα από το είδος της θέσης που κατέχει κάποιος, πρέπει να έχει τις δεξιότητες και την τεχνογνωσία, για να γνωρίζει τον αντίκτυπο που θα έχουν οι πράξεις του στο περιβάλλον.

Κατά τη γνώμη σας, ποιες είναι οι πιο περιζήτητες πράσινες θέσεις εργασίας στην περιοχή/χώρα σας;

Οι απαντήσεις σε αυτό το ερώτημα είναι πολύ παρόμοιες στις χώρες εταίρους. Ως εκ τούτου, υποθέτουμε ότι υπάρχουν πολλά νέα δυνητικά πράσινα επαγγέλματα και ευκαιρίες που αναπτύσσονται σε όλη την ΕΕ, και τα ιδρύματα ΕΕΚ θα πρέπει να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στη δημιουργία προσφορών κατάρτισης ικανών να παρέχουν κατάλληλες εκπαιδευτικές διαδρομές σε αυτούς τους τομείς, για να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Αφού απαρίθμησαν διάφορες πράσινες θέσεις εργασίας, οι εκπαιδευόμενοι της ΕΕΚ ρωτήθηκαν επίσης αν γνωρίζουν πώς/με ποιον πρέπει να έρθουν σε επαφή, προκειμένου να ακολουθήσουν μια από αυτές τις πράσινες επαγγελματικές διαδρομές. Σας συμβουλεύουμε να ελέγξετε την αντίστοιχη έκθεση, για να λάβετε πληροφορίες σχετικά με τις απαντήσεις που έδωσαν οι συμμετέχοντες στις χώρες εταίρους.

Δεξιότητες κατάρτισης στην Εικονική Πύλη Μάθησης GREEN VET Choices

Η κοινοπραξία του GREEN VET Choices στοχεύει στην ανάπτυξη μιας μαθησιακής πύλης (Αποτέλεσμα 2), όπου οι εκπαιδευόμενοι της ΕΕΚ θα εκπαιδεύονται σε πράσινες, κοινωνικές και ψηφιακές δεξιότητες χρήσιμες για μια πιο πράσινη μετάβαση και μια πιο βιώσιμη οικονομία.

Για τον λόγο αυτό, μία από τις δύο τελευταίες ερωτήσεις της έρευνας πεδίου, αποσκοπούσε να κατανοήσει αν οι εκπαιδευτές ΕΕΚ και οι εκπαιδευόμενοι ήταν ικανοποιημένοι από τις δεξιότητες που διδάχθηκαν στο ίδρυμά τους.

Για την έρευνα αυτή, έχουμε 43 ερωτηθέντες: 5 από την Αυστρία, 5 από την Κύπρο, 6 από την Ιρλανδία, 10 από την Ιταλία, 11 από την Πορτογαλία και 6 από τη Σλοβενία. Στην πραγματικότητα, η Αυστρία, η Κύπρος και η Σλοβενία είχαν τις απαντήσεις μόνο των εκπαιδευομένων τους στην ΕΕΚ, ενώ η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Ιρλανδία είχαν τις απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων που συμμετείχαν στις ομάδες εστίασης.

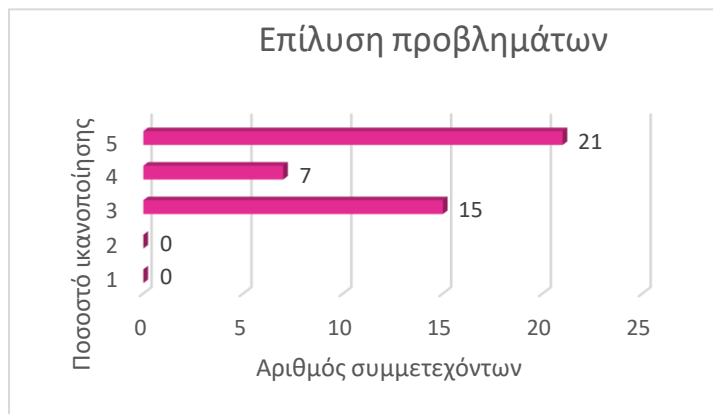
Οι συμμετέχοντες έπρεπε να αξιολογήσουν το επίπεδο ικανοποίησής τους σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5, όπου το 1 σήμαινε "δεν είμαι ικανοποιημένος" και το 5 σήμαινε "είμαι πολύ ικανοποιημένος".

Σύμφωνα με τα ευρήματα αυτής της ερώτησης, οι συμμετέχοντες είναι συνολικά ικανοποιημένοι από την κατάρτιση που έλαβαν στις ακόλουθες δεξιότητες: ομαδική εργασία, επίλυση προβλημάτων, αριθμητική ικανότητα, γνώση υπολογιστών, επεξεργασία κειμένου, διαδικτυακή επικοινωνία και έρευνα, συνείδηση ανακύκλωσης και κατανάλωση και συνείδηση νερού.

Στην πραγματικότητα, όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε από τα παρακάτω διαγράμματα:

- 26 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (βαθμολογία 5 στην κλίμακα) και 10 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (βαθμολογία 4 στην κλίμακα) για την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με την ομαδική εργασία.

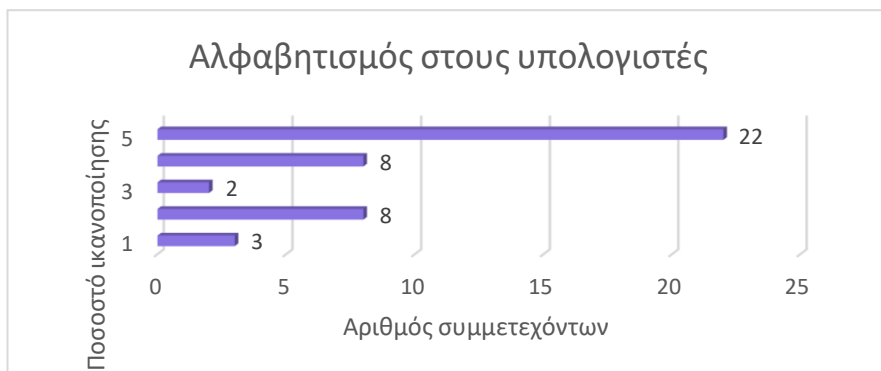

- 21 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (5 στην κλίμακα), 7 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (4 στην κλίμακα) και 15 είναι ουδέτεροι για την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με την επίλυση προβλημάτων.

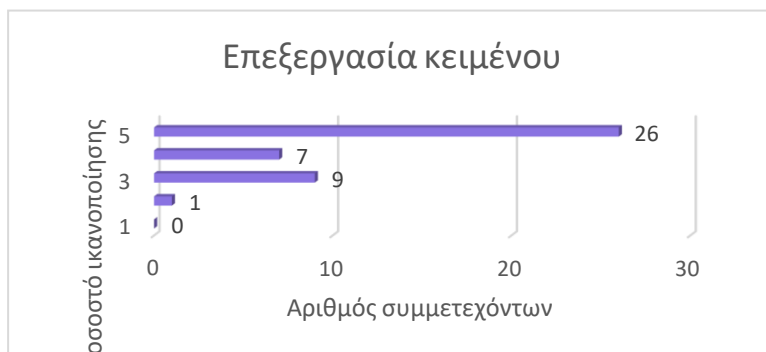

- 25 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (βαθμολογία 4 στην κλίμακα) και 9 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (βαθμολογία 5 στην κλίμακα) για την κατάρτιση που έλαβαν σχετικά με την αριθμητική ικανότητα.

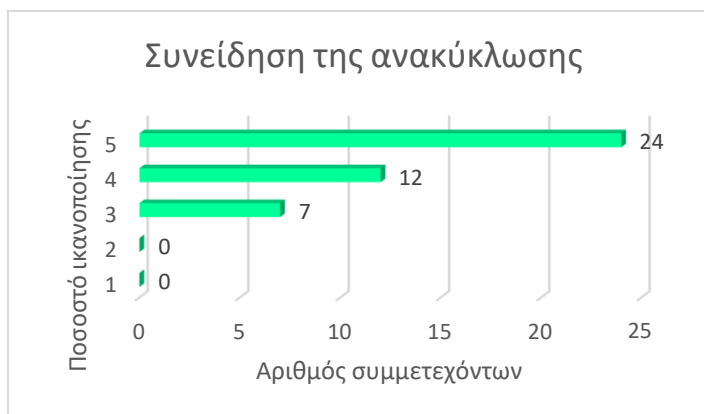
- 22 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (5 στην κλίμακα), και 8 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (4 στην κλίμακα) για την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με τον γραμματισμό στους υπολογιστές.

26 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (5 στην κλίμακα) και 7 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (4 στην κλίμακα) από την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με την επεξεργασία κειμένου.

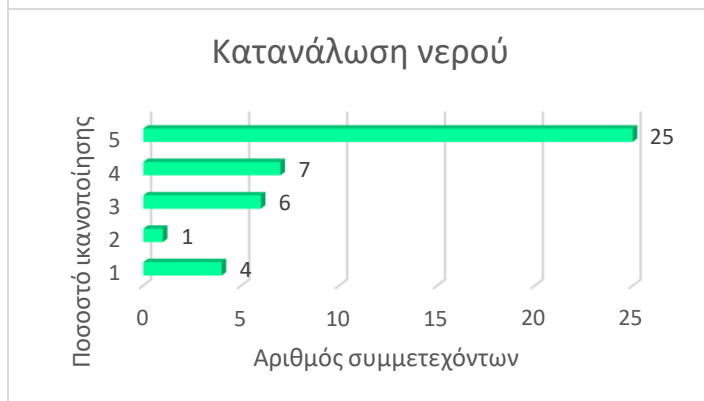

• 29 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (5 στην κλίμακα) και 10 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (4 στην κλίμακα) για την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με την επικοινωνία και την έρευνα μέσω διαδικτύου.

- 24 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (5 στην κλίμακα) και 12 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (4 στην κλίμακα) για την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με τη συνείδηση της ανακύκλωσης.

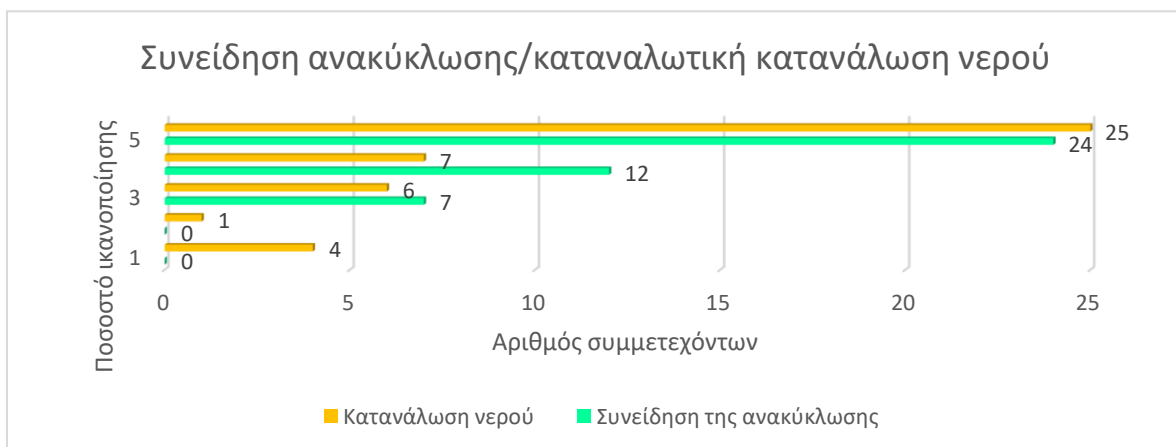

- 25 συμμετέχοντες είναι πολύ ικανοποιημένοι (5 στην κλίμακα) και 7 συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι (4 στην κλίμακα) για την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με την κατανάλωση νερού και τη συνείδηση.

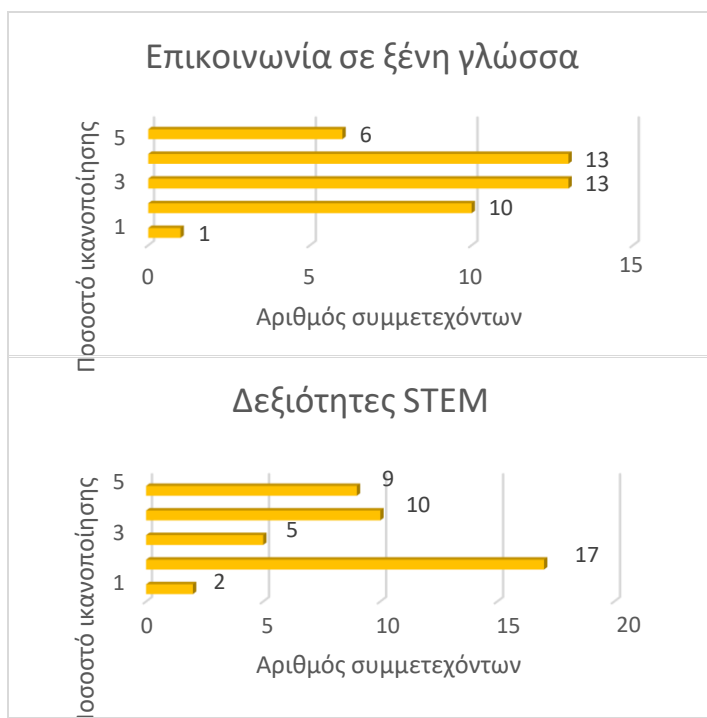

Είναι ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε ότι οι συμμετέχοντες είναι ικανοποιημένοι με την κατάρτιση που έλαβαν σε τρεις ψηφιακές δεξιότητες, δηλαδή την ικανότητα χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή, την επεξεργασία κειμένου και την επικοινωνία και έρευνα μέσω του διαδικτύου, οι οποίες είναι βασικές δεξιότητες πληροφορικής πολύ απαραίτητες στις μέρες μας.

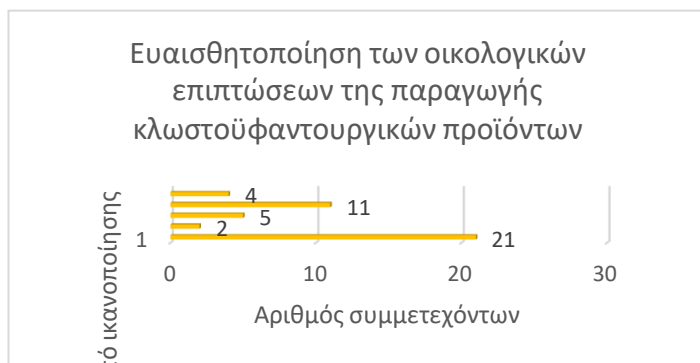
Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι ο αριθμός των ερωτηθέντων που είναι συνολικά ικανοποιημένοι από την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με τη συνείδηση της ανακύκλωσης (36 άτομα) ξεπερνά κατά πολύ τη συνολική ικανοποίηση από την εκπαίδευση που έλαβαν σχετικά με την κατανάλωση νερού και τη συνείδηση (32 άτομα).

Από την άλλη πλευρά, τα παρακάτω διαγράμματα δείχνουν ότι οι συμμετέχοντες είναι συνολικά λιγότερο ικανοποιημένοι από την κατάρτιση που έλαβαν στις ακόλουθες δεξιότητες:

- Επικοινωνία σε ξένη γλώσσα
- Δεξιότητες STEM

- Ευαισθητοποίηση σχετικά με τις οικολογικές επιπτώσεις της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών υλικών.

Ως εκ τούτου, υποθέτουμε ότι στην Εικονική Πύλη Μάθησης GREEN VET Choices θα ήταν σημαντικό να δοθεί έμφαση και σε αυτές τις δεξιότητες, όπου οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι έχουν λάβει λιγότερη κατάρτιση μέχρι στιγμής.

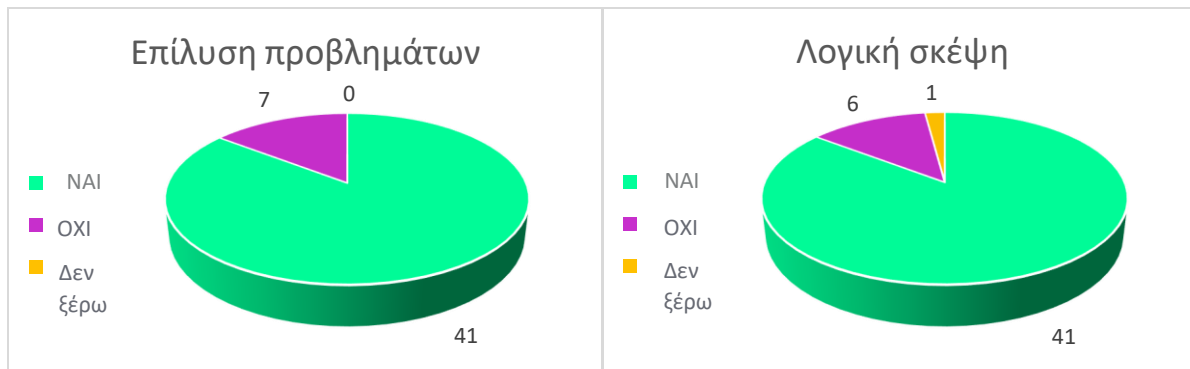
Στην τελευταία ερώτηση, οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν επιθυμούν να εκπαιδευτούν σε μία ή περισσότερες από τις πράσινες, κοινωνικές και ψηφιακές δεξιότητες που επιλέχθηκαν από την εταιρική σχέση, στην Εικονική Πύλη Μάθησης GREEN VET Choices.

Οι συμμετέχοντες έπρεπε να δηλώσουν αν θα ήθελαν να εκπαιδευτούν σε μια συγκεκριμένη δεξιότητα με "Ναι", "Όχι" ή αν "δεν ξέρω".

Για την έρευνα αυτή έχουμε 48 ερωτηθέντες: 5 από την Αυστρία, 5 από την Κύπρο, 6 από την Ιρλανδία, 10 από την Ιταλία, 11 από την Πορτογαλία και 11 από τη Σλοβενία. Αυτή τη φορά, στη Σλοβενία απάντησαν στην ερώτηση τόσο οι εκπαιδευτικοί ΕΕΚ όσο και οι εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ (11 συμμετέχοντες αντί για τους 6 εκπαιδευόμενους που συμμετείχαν στην ομάδα εστίασης όπως στην προηγούμενη ερώτηση).

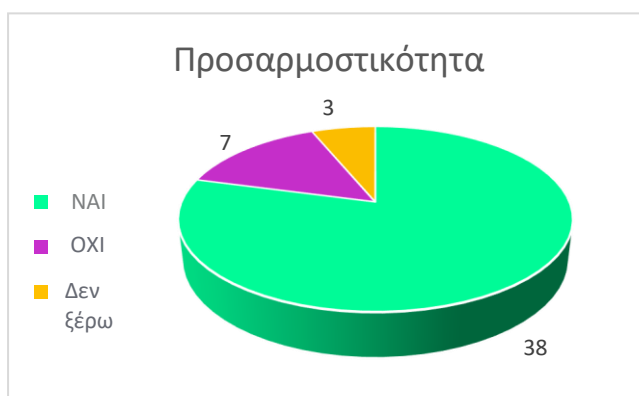
Σύμφωνα με τα ευρήματα αυτής της έρευνας, οι συμμετέχοντες θα ήθελαν να εκπαιδευτούν στις ακόλουθες δεξιότητες: επίλυση προβλημάτων, λογική σκέψη, προσαρμοστικότητα, ευελιξία, λήψη αποφάσεων, ασφαλής επεξεργασία πληροφοριών, περιβαλλοντικό αποτύπωμα, ευαισθητοποίηση σχετικά με τις οικολογικές επιπτώσεις της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών υλικών, κριτική καταναλωτική συμπεριφορά (παντοπωλείο/τρόφιμα/ενδύματα...), κατανάλωση νερού και συνειδητοποίηση.

Μεταξύ των κοινωνικών δεξιοτήτων, η επίλυση προβλημάτων και η λογική σκέψη συγκέντρωσαν τις περισσότερες απαντήσεις (41 ναι η καθεμία).

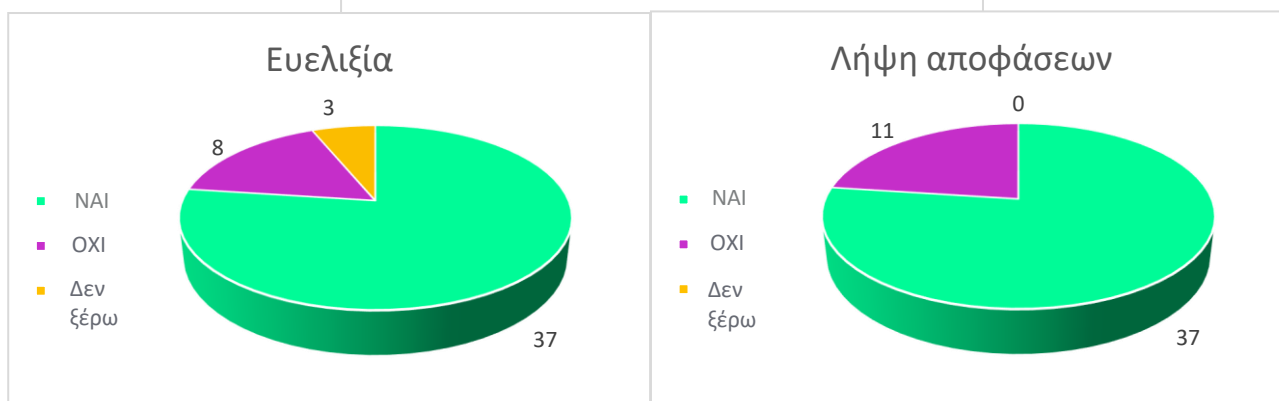
30

Ακολουθεί η προσαρμοστικότητα (με 38 ναι)

η ευελιξία και η

λήψη

αποφάσεων (και τα δύο με 37 ναι).

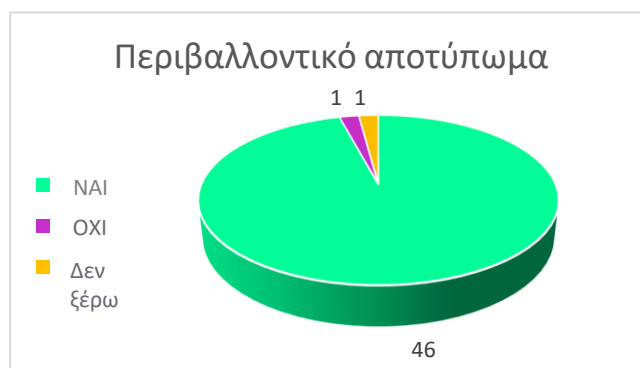
Μεταξύ των ψηφιακών δεξιοτήτων, η πλέον απαιτούμενη είναι η ασφαλής επεξεργασία πληροφοριών, η οποία έλαβε 37 "ναι".

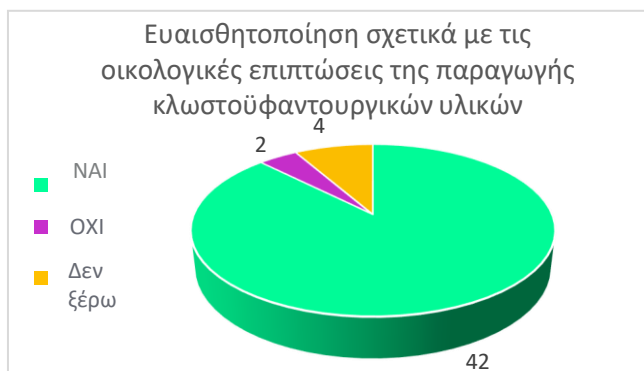
31

Εξετάζοντας τις πράσινες δεξιότητες, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι σε σύγκριση με τις ήπιες δεξιότητες και τις ψηφιακές δεξιότητες, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων νιώθουν ότι χρειάζονται εκπαίδευση σε αυτές.

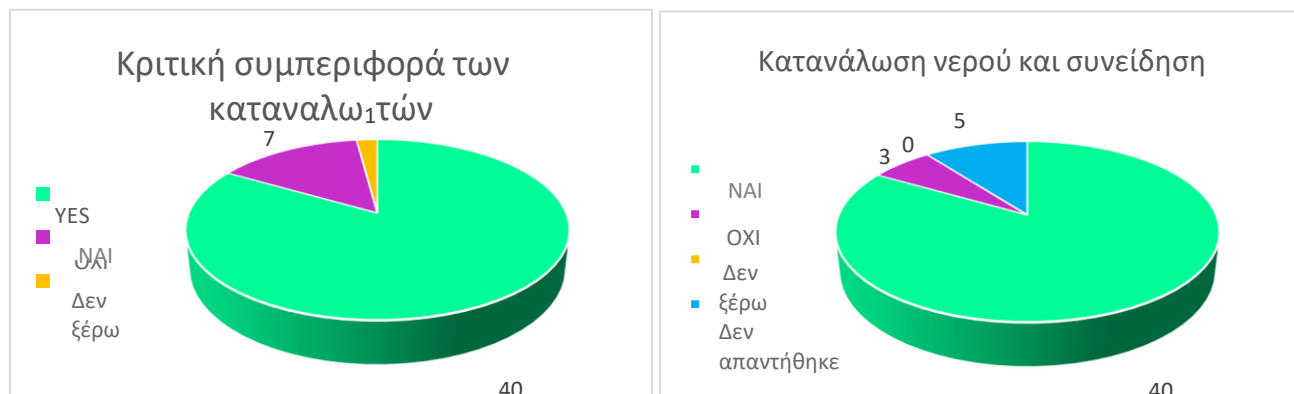
Στην πραγματικότητα, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα έλαβε 46 "ναι",

ενώ ακολουθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τις οικολογικές επιπτώσεις της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών υλικών (με 42 ναι)

και η κριτική καταναλωτική συμπεριφορά (παντοπωλείο/τρόφιμα/ενδυμασία...), η κατανάλωση νερού και η συνείδηση (και τα δύο με 40 ναι).

Αξίζει να αναφερθεί ότι η ευαισθητοποίηση σχετικά με τις οικολογικές επιπτώσεις της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών υλικών έχει εντοπιστεί ως δεξιότητα για την οποία οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι δεν έχουν λάβει επαρκή κατάρτιση στο ίδρυμα ΕΕΚ τους, και θα ήθελαν να εκπαιδευτούν στην Εικονική Πύλη Μάθησης GREEN VET Choices.

Εν κατακλείδι, τα αποτελέσματα των δύο τελευταίων ερωτήσεων της έρευνας πεδίου φαίνεται να είναι πολύ χρήσιμα για τη μελέτη μας. Υποδεικνύουν ότι η εικονική εκπαιδευτική πύλη GREEN VET Choices που θα εκπονηθεί από τη σύμπραξη θα πρέπει να επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ να εκπαιδεύονται στην απόκτηση των ακόλουθων δεξιοτήτων:

- ❖ επίλυση προβλημάτων
- ❖ λογική σκέψη
- ❖ προσαρμοστικότητα
- ❖ ευελιξία
- ❖ λήψη αποφάσεων
- ❖ ασφαλής επεξεργασία πληροφοριών
- ❖ περιβαλλοντικό αποτύπωμα
- ❖ ευαισθητοποίηση σχετικά με τον οικολογικό αντίκτυπο της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών υλικών
- ❖ κριτική καταναλωτική συμπεριφορά (παντοπωλείο/τρόφιμα/ένδυση...)
- ❖ κατανάλωση νερού και συνείδηση.

Συμπεράσματα

Χάρη στην διακρατική έκθεση έρευνας, η σύμπραξη ανέλυσε τα εθνικά περιβαλλοντικά ζητήματα, τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη συμβολή σε ένα μέλλον με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, καθώς και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα πράσινα επαγγέλματα ΕΕΚ και τα περιβαλλοντικά θέματα.

Σύμφωνα με αυτά τα ευρήματα, είναι σαφές ότι θα πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και να αυξήσουμε τον αριθμό των ευκαιριών πράσινης σταδιοδρομίας, παρόλο που σε ορισμένες χώρες εταίρους υπάρχουν ήδη προγράμματα, εκπαιδευτικές ενότητες, εμπειρίες βασισμένες στην εργασία που δείχνουν ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον για το θέμα αυτό σε όλη την ΕΕ.

Γενικά, οι εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ δεν φαίνεται να έχουν επαρκή επίγνωση των περιβαλλοντικών πτυχών των πιθανών πράσινων επαγγελματιών που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν. Για τον λόγο αυτό, τα μαθήματα ΕΕΚ θα πρέπει να δομηθούν και να παρασχεθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι πιο ελκυστικά στην αγορά εργασίας.

Αρχικά, τα υπάρχοντα περιφερειακά/εθνικά συστήματα πληροφόρησης, συμβουλών και καθοδήγησης θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες, για να προσελκύσουν δυνητικούς εκπαιδευόμενους σε πράσινες ευκαιρίες σταδιοδρομίας, για παράδειγμα μέσω:

- Εκστρατειών σε διάφορα μέσα ενημέρωσης, κοινωνικά μέσα και νέες ψηφιακές πλατφόρμες
- Ζωντανών σεμιναρίων/εκδηλώσεων για τις πράσινες δεξιότητες και τις πράσινες ευκαιρίες ΕΕΚ
- Συνεργασίας και δικτύωσης με πράσινες βιομηχανίες (συναντήσεις, πρακτική άσκηση, εκπαιδευτικές διαδρομές κ.λπ.).

Από την άποψη αυτή, αξίζει να αναφερθεί ότι ένας από τους στόχους της εικονικής πύλης Green VET Choices είναι να παρέχει πληροφορίες για την πράσινη επαγγελματική σταδιοδρομία μέσω ψηφιακής αφήγησης, απαντώντας έτσι στην έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες πράσινης επαγγελματικής σταδιοδρομίας στην ΕΕΚ για τους δυνητικούς εκπαιδευόμενους στην ΕΕΚ. Ένα άλλο στοιχείο που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη από την αρχή από τα ιδρύματα ΕΕΚ, αλλά κυρίως από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, είναι η κατανόηση της τοπικής ζήτησης των πράσινων θέσεων εργασίας για τον σχεδιασμό κατάλληλων προγραμμάτων ΕΕΚ, καθώς και για την ανάλογη κατάρτιση νέων πράσινων επαγγελματιών. Για τον λόγο αυτό, τα προγράμματα ΕΕΚ θα πρέπει να αναπτύσσονται σε συστημικό επίπεδο με τη συμμετοχή και τη διαβούλευση με διάφορες βιομηχανίες/επιχειρήσεις/ενδιαφερόμενους φορείς.

Στη συνέχεια, για να ανταποκριθούν οι προσφορές ΕΕΚ περισσότερο στις περιβαλλοντικές προκλήσεις, τα ιδρύματα ΕΕΚ θα πρέπει να προσφέρουν περισσότερες πρακτικές εκπαιδεύσεις σε θέματα που σχετίζονται με το κλίμα, όπως, για παράδειγμα, εργαστήρια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ή/και βιωσιμότητας, συναντήσεις με πράσινες βιομηχανίες/επιχειρηματίες, εμπειρίες μάθησης με βάση την εργασία σε πράσινες επιχειρήσεις κ.λπ. Με αυτόν τον τρόπο, θα είναι δυνατή η εμπλοκή των εκπαιδευομένων ΕΕΚ μέσω εμπειριών της πραγματικής ζωής. Επιπλέον, είναι επιτακτική ανάγκη οι εκπαιδευτές/καθηγητές ΕΕΚ να εκπαιδευτούν για τη διδασκαλία περιβαλλοντικών θεμάτων και να είναι έτοιμοι να προωθήσουν τη συνεργασία και τις συνέργειες με τις τοπικές επιχειρήσεις και τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η συνεργασία με πράσινες βιομηχανίες, επιχειρηματίες και ενδιαφερόμενους φορείς επισημάνθηκε και πάλι ως βασικός

παράγοντας για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης καθώς και για την προώθηση πράσινων επαγγελμάτων ΕΕΚ.

Συμπερασματικά, η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων για την απασχόληση περισσότερων ατόμων σε πράσινα επαγγέλματα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου της μετάβασης σε μια πιο πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική οικονομία σε ολόκληρη την ΕΕ. Είναι επίσης σημαντικό να αναβαθμίζονται και να ενισχύονται συνεχώς οι μαλακές και σκληρές δεξιότητες που απαιτούνται σε αυτά τα επαγγέλματα από τα άτομα που ήδη απασχολούνται για την ενίσχυση της προβλεπόμενης οικολογικής και ψηφιακής μετάβασης. Αυτές οι αναγνωρισμένες πράσινες δεξιότητες είναι νέες δεξιότητες που σχετίζονται με τις νέες πράσινες τεχνολογίες, την περιβαλλοντική νομοθεσία και τις ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης. Οι ψηφιακές δεξιότητες φαίνεται επίσης να είναι θεμελιώδους σημασίας, όπως τονίζεται από το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027.

Συνοψίζοντας, οι στόχοι του έργου ανταποκρίνονται καλά στις πραγματικές ανάγκες, οι οποίες υπογραμμίζονται επίσης στην έκθεση της διακρατικής έρευνας. Συνεπώς, τα αποτελέσματά του θα ληφθούν υπόψη για την ανάπτυξη της εικονικής πύλης Green VET Choices.

